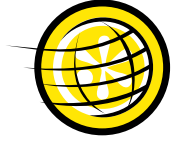
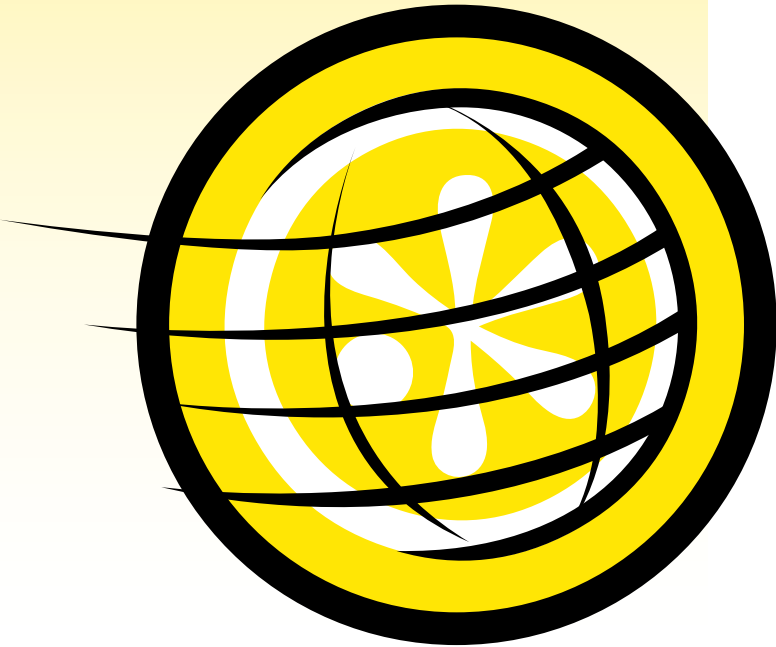

Grieppandemie[®]

Grieppandemie

**Wat kan uw bedrijf ondernemen
tegen een grieppandemie?**

Inhoud

Wat is een griep pandemie?	4
Wat leest u in deze brochure?	5
Hoe treft een griep pandemie uw bedrijf of organisatie?	6
Wat zijn de gevolgen voor uw bedrijf of organisatie?	7
Hoe kan uw bedrijf of organisatie zich voorbereiden?	10
Welke maatregelen neemt u als werkgever?	13
Tips voor meer hygiëne op de werkplek	15
Tips om lichamelijk contact te verminderen	16
Deze voorbereidingen kunt u als werkgever treffen	18
Vorbereidingen	19
Wat moet u regelen voor werknemers in het buitenland?	20
Wat kunt u als werkgever van de overheid verwachten?	21
Begrippenlijst	23
Advies en informatie	27

Wat is een griepandemie?

Bij een griepandemie krijgen veel mensen over de hele wereld dezelfde ernstige griep. Een griepandemie verspreidt zich snel. Binnen enkele maanden wordt ongeveer één op de drie mensen ter wereld ziek.

Nieuw griepvirus

Een pandemie wordt veroorzaakt door een nieuw griepvirus. Daardoor worden mensen ernstiger ziek dan tijdens een gewone griep en overlijden meer mensen. Achter in deze brochure vindt u meer informatie over het verschil tussen de jaarlijkse gewone griep en een griepandemie. Wetenschappers zijn het er over eens dat er een griepandemie gaat komen. Het is alleen niet bekend wanneer.

Grote gevolgen

Een griepandemie heeft grote gevolgen voor de samenleving en raakt iedere onderneming in het hart. Men schat dat op het hoogtepunt van de pandemie ongeveer 30% van de bevolking thuiszit. Dit zal zijn vanwege ziekte, zorg voor naasten of uit voorzorg. Tijdens een langere periode zullen veel mensen dan ook niet op hun werk verschijnen. Een griepandemie kan daarom grote gevolgen hebben voor uw bedrijf of organisatie.

Wat leest u in deze brochure?

De overheid doet veel om de gevolgen van een griep pandemie te beperken. Het doel daarvan is om zieken en doden te voorkomen én om onze samenleving zo normaal mogelijk te laten functioneren. De overheid kan dat niet alleen. Het is ook aan ú als werkgever om voorbereidingen te treffen om uw bedrijf zo normaal mogelijk te laten draaien.

Stel uzelf eens de volgende vragen:

- Wat onderneemt uw bedrijf of organisatie tegen het gevaar van een griep pandemie?
- Wat heeft u geregeld om de afwezigheid van zieke werknemers op te vangen?
- Kunt u uw producten of diensten leveren tijdens een griep pandemie?
- Krijgt u zelf op tijd de juiste goederen of diensten aangeleverd?
- Hoe zorgt u ervoor dat uw gezonde werknemers gewoon naar het werk kunnen komen?

In deze brochure leest u:

- Wat de gevolgen van een griep pandemie zijn voor uw onderneming.
- Hoe u zich kunt voorbereiden op een griep pandemie.
- Welke maatregelen u kunt treffen als werkgever.
- Waar u terecht kunt voor meer informatie en advies.

Hoe treft een grieppandemie uw bedrijf of organisatie?

Een grieppandemie trekt in golven over de wereld. Iedere griepgolf duurt ongeveer 9 tot 12 weken. Nederland kan getroffen worden door meerdere golven. Een tweede griepgolf kan heftiger zijn dan de eerste. Bij elkaar kan een grieppandemie wel meer dan een halfjaar duren.

Directe gevolgen

Dit leidt tot veranderingen in de samenleving die van invloed zijn op uw onderneming. Mogelijk komt het (internationale) transport onder druk te staan. En dat heeft misschien direct gevolgen voor u. Dat komt omdat een grieppandemie niet overal op hetzelfde moment begint. Een pandemie kan Nederland eerder of later bereiken dan een ander land.

Buitenland

U kunt als ondernemer ook al last hebben van een grieppandemie als er in Nederland nog niets aan de hand is. Bijvoorbeeld als u afhankelijk bent van producten en diensten uit het buitenland. Ook uw klanten kunnen behoefte hebben aan extra producten of diensten, vóórdat de pandemie Nederland bereikt.

Wat zijn de gevolgen voor uw bedrijf of organisatie?

Personeelstekort

Verspreid over enkele maanden wordt ongeveer een derde van uw werknemers ziek als gevolg van een griep пандemie. Gemiddeld zijn ze een tot twee weken ziek. Gelukkig worden ze niet allemaal tegelijk ziek. Houd er wel rekening mee dat op het hoogtepunt van de griep пандemie één op de drie werknemers niet naar het werk komt. Niet alleen omdat ze zelf ziek zijn. Sommigen blijven thuis om voor iemand te zorgen. Anderen blijven thuis uit voorzorg.

Veranderingen in vraag

Er zullen veranderingen plaatsvinden in de vraag naar producten of diensten. Voor sommige producten of diensten betekent dat een toename van de vraag. Voor andere producten of diensten juist een afname.

Veranderingen in aanbod

Ook de aanvoer van goederen zal hinder ondervinden, zowel nationaal als internationaal. Dit betekent dat uw leveranciers problemen kunnen hebben met het leveren van producten. Het gevolg is dat u moeilijk kunt leveren aan uw klanten. Ook kunt u problemen krijgen doordat bepaalde diensten niet uitgevoerd kunnen worden. Bijvoorbeeld diensten die u normaal gesproken uitbesteedt aan een klein bedrijf, zoals reparaties of administratieve werkzaamheden.

Mogelijke gevolgen voor u als ondernemer:

- Verzuim van werknemers, waardoor u moeilijk aan uw verplichtingen kunt voldoen.
- Haperingen bij uw toeleveranciers, waardoor u niet krijgt wat u nodig heeft.
- Klanten die uw producten of diensten, misschien wel meer dan normaal, nodig hebben.
- Financiële problemen die uw bedrijf of organisatie in gevaar brengen.

Ingrijpende gevolgen voor de samenleving:

- Er wordt extra beroep gedaan op de gezondheidszorg.
- Het openbaar vervoer past wellicht de dienstverlening aan.
- De post kan mogelijk niet meer worden bezorgd.
- Bepaalde sectoren, zoals de horeca, sluiten hun deuren.
- Er kan een tekort ontstaan aan bepaalde producten.
- Voorzieningen in de zorg vallen gedeeltelijk weg.
- Lessen op scholen vallen uit.
- Politie- en brandweerdiensten worden beperkt.

Wanneer komt er een griepandemie?

Het staat vast dat er een griepandemie komt. Wetenschappers menen dat het slechts een kwestie van tijd is. Een griepandemie komt gemiddeld eens in de 10 tot 50 jaar voor. Vorige eeuw waren er drie ernstige griepandemieën:

- De Spaanse griep in 1918.
- De Aziatische griep in 1957.
- De Hong Kong griep in 1968.

Verschillende organisaties, zoals de Wereldgezondheidsorganisatie, houden goed in de gaten of ergens ter wereld een nieuw gevaarlijk griepvirus ontstaat. Als er een nieuw griepvirus wordt ontdekt, proberen deze organisaties te voorkomen dat het virus zich verspreidt. Als de pandemie uitbreekt, hoort u dat van de overheid.

Hoe kan uw bedrijf of organisatie zich voorbereiden?

Als werkgever probeert u er uiteraard alles aan te doen om uw medewerkers veilig hun werk te laten doen. U bent bezorgd om hun gezondheid en welzijn. Verder wilt u dat uw bedrijf of organisatie zo goed mogelijk draait. Ook tijdens een grieppandemie. Daarom is het nu de juiste tijd om u voor te bereiden en maatregelen te treffen, zodat uw bedrijf of organisatie een grieppandemie zo goed mogelijk doorstaat.

Kritieke functies

Bepaal binnen uw bedrijf of organisatie uw kritieke functies: wat kan geen moment stil komen te liggen in uw onderneming.

Bekijk vervolgens welke werknemers en welke voorzieningen daarvoor nodig zijn. Bedenk wat er nodig is om te zorgen dat deze mensen en middelen ook tijdens een grieppandemie beschikbaar zijn. Zorg er bijvoorbeeld voor dat werknemers elkaars (kritieke) taken kunnen overnemen.

Afspraken

Welke producten of diensten van anderen heeft u echt nodig? Vraag aan uw leveranciers of zij die ook tijdens een griep pandemie kunnen blijven leveren. Maak daarover zo nodig concrete afspraken. Wat hebben uw klanten echt van u nodig? Bepaal of u ook tijdens een griep pandemie aan deze vraag kunt voldoen. Maak ook daarover concrete afspraken.

Financiële ruimte

Bedenk ook wat een griep pandemie voor uw financiële situatie kan betekenen. Kunt u de kosten van zieke werknemers betalen? Wat gebeurt er als u minder kunt leveren of uw klanten niet op tijd betalen? Heeft u genoeg financiële ruimte? Maak hierover afspraken met uw bank of financiële dienstverlener.

Checklist

Bepaal aan de hand van deze en andere vragen welke maatregelen u vooraf kunt treffen. De checklist op www.minvws.nl/griepandemie kan u hierbij helpen. Zo heeft u een overzicht dat u kunt gebruiken bij de voorbereiding op een griep pandemie.

Vier stappen naar een goede voorbereiding

- 1 Bepaal de kritieke bedrijfsfuncties en bedrijfsprocessen.
- 2 Bekijk welke gevolgen een griep pandemie voor deze functies en processen heeft.
- 3 Stel prioriteiten en neem maatregelen.
- 4 Heeft u al een continuïteitsplan voor uw bedrijf of organisatie? Vul dat dan aan voor een griep pandemie.

Sandra Smit is eigenaresse van een callcenter met vijftien werknemers. Haar bedrijf werkt voor meerdere opdrachtgevers. Smit heeft goed contact met een uitzendbureau in de buurt. 'Ik heb vaak extra medewerkers nodig of invallers. Bijvoorbeeld tijdens de vakanties en bij ziekte. Het uitzendbureau weet precies welke mensen ik zoek. Zo kan ik erop vertrouwen dat ik medewerkers krijg die snel aan het werk kunnen.'

Smit vraagt zich wel af of dat tijdens een griep-pandemie ook zal lukken. Daar wil ze met het uitzendbureau afspraken over maken. Op dit moment heeft Smit een goede teamleider in dienst. 'Die man is onmisbaar. Wat gebeurt er als deze man door ziekte wegvalt? Ik maakte me daar best zorgen over, toen ik me had verdiept in de mogelijke gevolgen van een grieppandemie. Een andere vaste medewerker loopt nu regelmatig met hem mee en leidt soms zelf een shift. Dat gaat erg goed. Hij kan de teamleider vervangen als deze ziek wordt of met vakantie is.'

Smit is er nu van verzekerd dat haar callcenter tegen een stootje kan. Ook tijdens een griep-pandemie. 'Ik zou er niet aan moeten denken dat het bedrijf volledig stilvalt.'

Welke maatregelen neemt u als werkgever?

U kunt als werkgever zorgen voor uw medewerkers door de juiste maatregelen te nemen als voorbereiding op een griep pandemie. En door uw werknemers hierover te informeren. Heeft u een arbodienst? Dan kan de arbodienst u hierbij helpen en adviseren. Zo wordt de kans groter dat werknemers ook tijdens een griep pandemie hun werk goed kunnen voortzetten.

Signaleer

Een alerte reactie voorkomt erger. Het is belangrijk dat u tijdens een griep pandemie griep tijdig herkent. Kenmerkende klachten zijn koorts, koude rillingen, spierpijn, moeheid, hoesten, hoofdpijn en keelpijn. De klachten duren vaak enkele dagen tot een week. Mensen hebben vaak nog een week nodig om goed te herstellen.

Beperk verspreiding

Een griepvirus verspreidt zich door hoesten, niezen of praten. Bedenk wat u kunt doen om de verspreiding van het virus te beperken en uw werknemers zo veel mogelijk te beschermen tegen het virus. Denk aan de hygiëne op de werkplek. Vervang bijvoorbeeld de handdoeken door papieren handdoekjes. En denk aan het verminderen van contacten en handen schudden. En wat doet u met gezamenlijke activiteiten als de vrijdagmiddagborrel of sportactiviteiten?

Laat werknemers thuisblijven

Laat, wanneer een pandemie speelt, zieke werknemers altijd thuisblijven totdat ze helemaal genezen zijn.

U voorkomt daarmee dat ze hun collega's besmetten. Stuur werknemers naar huis zodra ze bovengenoemde klachten vertonen die kenmerkend zijn voor griep.

Medische maatregelen voor de zieke werknemer

Laat zieke werknemers zo snel mogelijk – in ieder geval binnen 48 uur – beginnen met het slikken van virusremmers. De virusremmers zijn met een recept van de huisarts bij de apotheek op te halen. Daarna kan het nog een aantal weken duren voordat iemand zich weer helemaal beter voelt. Na herstel zijn uw werknemers beschermd tegen het griepvirus. De bedrijfsarts kan beoordelen of het verantwoord is dat een werknemer weer aan het werk gaat.

Preventieve medische maatregelen

De overheid heeft voor de *behandeling* van grieppatiënten tijdens een pandemie, virusremmers aangeschaft. Bedrijven en organisaties kunnen voor gebruik uit *voorzorg* – dus als u nog niet ziek bent – geen beroep doen op deze voorraad. De overheid raadt het af om uit voorzorg virusremmers tegen het griepvirus te nemen. Dit heeft namelijk geen blijvende werking. Mensen bouwen hierdoor geen extra weerstand op. Zodra ze stoppen met de preventieve behandeling is de kans op het krijgen van griep net zo groot. Denkt u dat het toch nodig is om preventieve maatregelen te nemen? Bijvoorbeeld om de voortgang van uw onderneming veilig te stellen? Neem dan het gebruik van virusremmers in overweging. Betrek hierbij uw bedrijfsarts. Doe dat niet pas tijdens een pandemie maar spreek daar nu al over.

Tips voor meer hygiëne op de werkplek

- **Was handen met water en zeep.**

Het griepvirus kan op de handen komen door het aanraken van een besmet voorwerp of het geven van een hand. Vertel uw werknemers daarom dat ze regelmatig hun handen moeten wassen met water en zeep. Dit is vooral belangrijk na hoesten, niezen of snuiten. Zorg in toiletten voor papieren handdoekjes of een keukenrol. Laat uw werknemers het papier na het afdrogen in de vuilnisbak gooien.

- **Raak zo min mogelijk uw ogen, neus en mond aan.**

Vertel uw werknemers dat het griepvirus via de handen in ogen, neus of mond kan komen en zo ziekte kan veroorzaken.

- **Gebruik zakdoekjes bij het hoesten of niezen.**

Zorg op het werk voor papieren zakdoekjes om in te hoesten of te niezen. Gooi ze meteen daarna in de vuilnisbak.

- **Maak regelmatig schoon.**

Zorg ervoor dat harde oppervlakken en voorwerpen zoals bureaus en deurklinken regelmatig worden schoongemaakt. Dit kan met een normaal schoonmaakmiddel.

- **Ventilatie.**

Ventileer de lucht in het gebouw vaak. Bijvoorbeeld door de airconditioning aan te zetten of ramen open te doen.

Tips om lichamelijk contact te verminderen

- ***Beperk persoonlijke ontmoetingen met mensen.***
Maak om zaken te doen zo veel mogelijk gebruik van de telefoon, 'video conferencing' en internet.
- ***Beperk bij vergaderingen de vergadertijd.***
Kies een grote vergaderruimte en zorg dat de mensen minstens een meter van elkaar vandaan zitten. Vermijd het schudden van handen of ander contact.
- ***Regel dat werknemers thuis werken of variabele uren werken.***
Zo wordt een grote hoeveelheid mensen op de werkplek voorkomen.
- ***Vermijd de kantine.***
Laat medewerkers de lunch opeten aan hun bureau.
Voer flexibele lunchtijden in zodat het aantal mensen in de lunchgelegenheid kleiner is.
- ***Zet systemen op waarbij klanten via de telefoon, e-mail of fax bestellingen kunnen plaatsen of informatie kunnen aanvragen.***

Khalid el Rashna is sinds een jaar de trotse eigenaar van eetcafé In de mix. Er werken vijf vaste medewerkers in zijn café: twee koks in de keuken en drie mensen in de bediening, waaronder de bedrijfsleidster. Soms werkt er nog een stagiair(e) in de keuken. En bij topdrukte komen daar nog eens vijf mensen bij. Een van de eerste maatregelen die El Rashna heeft genomen toen hij het eetcafé overnam, was een verscherping van de hygiëne. 'Wanneer een griep пандemie uitbreekt is dat voor mijn bedrijf rampzalig. Ik krijg dan te maken met een tekort aan personeel. Maar waarschijnlijk hebben veel van mijn leveranciers dezelfde problemen. Ook is het maar de vraag of mijn gasten nog wel komen. Daarom probeer ik in mijn bedrijf voorzorgsmaatregelen te treffen. Zo blijven werknemers die verkouden of ziek zijn thuis. Dat is niet alleen goed voor die werknemers, maar ook voor hun collega's en mijn klanten. Het besmettingsrisico wordt zo verlaagd.'

El Rashna heeft op de toiletten automaten met papieren handdoekjes laten ophangen. Bij een griep пандemie worden deze maatregelen nog intensiever doorgevoerd. El Rashna: 'Ik denk dat veel mensen geen idee hebben hoe groot de gevolgen van een griep пандemie kunnen zijn. We hoeven ook niet in paniek te raken, maar het is belangrijk dat je goed op bepaalde dingen let. Hygiëne is sowieso belangrijk voor een eetcafé. Alle medewerkers wassen bij binnenkomst eerst hun handen met water en zeep. Dat was eerst niet zo. Het lijken nu soms net chirurgen voor een grote operatie!'

Deze voorbereidingen kunt u als werkgever treffen

Hieronder vindt u een checklist die u kunt gebruiken bij de voorbereidingen op een grieppandemie. Vul deze checklist elk jaar in. Een uitgebreidere checklist vindt u op www.minvws.nl/grieppandemie.

- ✓ Wijs een medewerker of een team in uw bedrijf aan die verantwoordelijk is voor de voorbereiding.
- ✓ Ga na wat u als werkgever kunt doen om er voor te zorgen dat uw personeel zo min mogelijk wordt blootgesteld aan het virus.
- ✓ Vraag aan uw klanten welke producten en diensten zij echt nodig hebben van uw bedrijf of organisatie. Vraag ook of uw klanten misschien nog andere producten nodig hebben tijdens een grieppandemie. Maak concrete afspraken.
- ✓ Bekijk welke activiteiten van belang zijn voor de levering van deze producten. En voor het blijven functioneren van uw organisatie tijdens een grieppandemie. Maak onderscheid tussen activiteiten die moeten blijven functioneren, activiteiten die 2 weken mogen worden onderbroken en activiteiten die 9 tot 12 weken mogen worden onderbroken.
- ✓ Onderzoek welke mensen belangrijk zijn bij deze activiteiten. Welke middelen in uw bedrijf en van uw leveranciers heeft u hiervoor nodig? Regel vervangers voor de mensen die betrokken zijn bij deze activiteiten.
- ✓ Bekijk of u tijdens een grieppandemie bij een personeelsuitval van 10%, 30% en 50% de benodigde producten en diensten kunt blijven leveren. Inventariseer de knelpunten.

- ✓ Check of uw leveranciers tijdens een griep Pandemie de producten en diensten die u echt nodig heeft kunnen blijven leveren. Maak concrete afspraken.
- ✓ Denk na over uw financiële risico's en tref maatregelen om deze te beperken: een lening afsluiten, krediet verlenen of regelen, voorraden optimaliseren, zorgen voor geldreserves.
- ✓ Zorg dat er voor het personeel informatie beschikbaar is over de griep Pandemie en over de maatregelen die uw bedrijf treft.
- ✓ Tref maatregelen zodat bij de uitbraak van een griep Pandemie meteen gecommuniceerd kan worden met klanten en leveranciers om tijdig de stand van zaken binnen uw bedrijf door te geven. Denk aan een website of noodnummer.
- ✓ Koop hygiënische hulpmiddelen zoals papieren zakdoekjes en ontsmettingsmiddelen, en organiseer de opslag en het gebruik van deze hulpmiddelen.
- ✓ Ga na of het ziekteverzuimbeleid aangepast moet worden in geval van een griep Pandemie.
- ✓ Wijs binnen uw organisatie iemand aan die tijdens een griep Pandemie verantwoordelijk is voor de coördinatie. Bepaal welke procedures gevolgd moeten worden, op welk moment deze in werking worden gesteld en wanneer ze stopgezet mogen worden.
- ✓ Test uw voorbereiding en pas deze regelmatig aan.

Wat moet u regelen voor werknemers in het buitenland?

Heeft u vestigingen in het buitenland? Bekijk dan hoe de lokale situatie is. Hoe zijn de medische voorzieningen in het betreffende land? Krijgen uw werknemers en hun families virusremmers? Kunt u hen daarbij helpen? Wilt u uw medewerkers terugroepen naar Nederland? Wanneer kunt u dat het beste doen als u wilt voorkomen dat zij een besmetting meenemen? Wat moet u in Nederland voor hun regelen?

Martin van Son is eigenaar van ontwerpstudio Perk. Hij heeft twee vestigingen in Nederland en in Tokio. Regelmatig vliegen zijn ontwerpers de wereld over om nieuwe opdrachten uit te voeren. 'Als ik aan een griep пандemie denk, dan realiseer ik me dat mijn bureau kwetsbaar is. Ik ben hoofdontwerper en naast mij werken twee vestigingmanagers.' Mocht Van Son ziek worden, dan heeft hij een probleem. 'Ik ben het creatieve brein en er gaat niets de deur uit zonder mijn goedkeuring. Er is gelukkig wat aanstormend talent waar ik veel vertrouwen in heb, maar het blijft moeilijk.'

Van Son heeft met zijn werknemers afgesproken dat bij de uitbraak van een griep пандemie zo min mogelijk wordt gereisd. Daarvoor zijn de twee vestigingen gelijkwaardig ingericht: op beide plekken kunnen dezelfde opdrachten worden uitgevoerd. Van Son houdt de situatie in Japan in de gaten en bekijkt of hij voor zijn buitenlandse vestiging nog iets speciaals moet organiseren.

Wat kunt u als werkgever van de overheid verwachten?

Samenwerking om ervoor te zorgen dat onze samenleving zo min mogelijk last heeft van een griep пандemie is belangrijk. Zowel voor de overheid als voor het bedrijfsleven en organisaties.

Ondersteuning

De overheid ondersteunt bedrijven en organisaties bij de voorbereiding op een griep пандemie. Bijvoorbeeld door informatie te verstrekken over de risico's. Ook geeft de overheid adviezen over maatregelen die ondernemers kunnen nemen. Uiteraard blijft u zelf verantwoordelijk voor uw bedrijf of organisatie.

Vaccins

De overheid heeft een contract gesloten met een producent van vaccins. Wanneer tijdens de griep пандemie het geschikte vaccin ontwikkeld wordt, dan krijgt Nederland voldoende vaccins voor de hele Nederlandse bevolking. De ontwikkeling van het vaccin duurt minstens 6 maanden vanaf het begin van de griep пандemie.

Virusremmers

De overheid heeft 5 miljoen kuren gekocht voor iedereen die ziek wordt tijdens een griep пандemie. Virusremmers verminderen de verspreiding van het virus. Iedereen met griep krijgt virusremmers voorgeschreven door de huisarts.

Draaiboeken

In draaiboeken staat hoe de overheid tijdens een grieppandemie te werk gaat. Hierin staat bijvoorbeeld wat hulpverleners en ziekenhuizen moeten doen wanneer Nederland wordt getroffen door een grieppandemie. Ook huisartsen en apotheken weten wat ze moeten doen. Voor de communicatie naar de bevolking is een apart draaiboek gemaakt. Er zijn folders, tv-spotjes en advertenties voorbereid. Bij een dreigende grieppandemie wordt u op de hoogte gehouden door informatie op radio, televisie en in de kranten. U hoort dan welke maatregelen u op dat moment moet en kunt nemen.

Begrippenlijst

Griep

Mensen met griep hebben vaak last van plotse-linge koorts, verkoudheid, keelpijn, hoesten, hoofdpijn en spierpijn. Deze verschijnselen duren enkele dagen tot een week. Daarna kan het nog een paar weken duren voordat iemand zich weer helemaal beter voelt. Griep wordt veroorzaakt door een virus dat via de mond of neus het lichaam binnenkomt. Het virus verspreidt zich via de lucht en wordt overgedragen door druppeltjes snot, slijm en speeksel.

Griepvirus

Een griepvirus is een microscopisch klein deeltje dat griep veroorzaakt. Het virus kan veranderen. Daardoor ontstaan verschillende soorten van het virus. Van elke soort kunt u opnieuw griep krijgen. Een griepvirus wordt ook wel influenzavirus genoemd. In de tabel op de volgende pagina ziet u de verschillen tussen 'gewone' griep en een grieppandemie.

Mondkapjes

Tijdens een grieppandemie kunnen mondkapjes worden gebruikt. Het is waarschijnlijk dat dit de kans op overdracht van het griepvirus vermindert. De overheid heeft deze niet in voorraad.

Virusremmers

Virusremmers (antivirale middelen) zijn medicijnen die de verspreiding van een virus remmen. Deze medicijnen zorgen ervoor dat mensen met griep korter ziek en minder besmettelijk zijn. Ook worden mensen minder

'Gewone' griep	Griepandemie
Veroorzaakt door een bestaand virus.	Veroorzaakt door een nieuw en onbekend virus.
Komt elk jaar voor.	Komt gemiddeld eens in de 10 tot 50 jaar voor.
Vooral in de wintermaanden.	Niet seizoensgebonden.
Veel mensen hebben al weerstand.	Niemand heeft nog weerstand.
Vijf op de honderd mensen worden ziek.	Eén op de drie mensen wordt ziek.
Ziekteverschijnselen zijn bekend.	Ziekteverloop is in veel gevallen ernstiger dan bij een gewone griep.
Er bestaat een vaccin (grieprik).	Er bestaat geen vaccin (grieprik).
Mensen uit risicogroepen krijgen jaarlijks een grieprik.	Zodra een vaccin beschikbaar is, krijgen alle inwoners van Nederland een grieprik.
Alleen bij complicaties zijn medicijnen nodig.	Bij griepverschijnselen schrijft de huisarts virusremmers voor, af te halen bij de apotheek.
Jaarlijks overlijden gemiddeld tussen de 800 en 2000 mensen, vooral ouderen.	Naar verwachting zullen twee keer zoveel of nog meer mensen overlijden. Kinderen en gezonde personen lopen grotere risico's dan bij gewone griep.

ernstig ziek. De overheid heeft 5 miljoen kuren virusremmers voor iedereen die griep krijgt tijdens een grieppandemie. Deze virusremmers zijn dan op recept van de huisarts bij de apotheek verkrijgbaar.

Vaccin

Een vaccin voorkomt dat iemand een bepaalde ziekte krijgt. Een vaccin kan er ook voor zorgen dat de ziekte minder ernstig is. Een vaccin tegen griep wordt ook wel griepprik genoemd. Jaarlijks wordt een vaccin ontwikkeld voor de gewone griep. Dit vaccin werkt niet tegen het virus dat een grieppandemie veroorzaakt. De jaarlijkse griepprik biedt dan ook geen bescherming tegen een grieppandemie.

Vogelgriep

Een pandemie kan worden veroorzaakt door een oorspronkelijk dierlijk virus. De laatste jaren verspreidt het vogelgriepvirus H5N1 zich langzaam over de wereld. Hoewel het virus vooral pluimvee treft, zijn ook mensen besmet geraakt (met name in Azië). Tot begin november 2007 zijn 205 personen na besmetting overleden. Op dit moment kunnen mensen alleen ziek worden na direct contact met besmette of dode dieren. Het is echter mogelijk dat het virus zich zo aanpast dat mensen ook elkaar besmetten. Dat kan het begin zijn van een pandemie. Ook een ander virus dan H5N1 kan het begin zijn van een volgende pandemie.

Weerstand

Weerstand is het vermogen van het lichaam om zich tegen ziekten te beschermen.

Wanneer u met een griepvirus besmet bent, maakt uw lichaam afweerstoffen tegen dat griepvirus. Raakt u daarna met hetzelfde soort virus besmet? Dan zorgen de afweerstoffen dat u minder ziek of helemaal niet ziek wordt. Dit heet ook wel immuniteit. Een vaccin heeft dezelfde werking.

Advies en informatie

Websites

Kijk voor meer informatie op de website van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, www.minvws.nl/grieppandemie.

Via deze website kunt u naast de checklist ook een uitgebreide handleiding voor bedrijven en organisaties downloaden. Informatie over griep en grieppandemie kunt u ook vinden via www.rivm.nl/cib, de website van het Centrum Infectieziektebestrijding van het Rijks Instituut voor Volksgezondheid en Milieu.

Tijdens een grieppandemie vindt u ook actuele informatie op www.crisis.nl.

Folder

Ook kunt u de publieksfolder Grieppandemie lezen. U kunt via www.postbus51.nl exemplaren van de folder aanvragen voor uw medewerkers.

Uw brancheorganisatie

Wilt u met collega-bedrijven kennis en ervaringen uitwisselen? Neem dan contact op met uw brancheorganisatie of met de koepelorganisaties VNO-NCW of MKB-Nederland: www.vno-ncw.nl of www.mkb.nl.

Ministerie van
Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

VWS

Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Colofon

Dit is een uitgave van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, in samenwerking met VNO-NCW en MKB-Nederland.

November 2007